

DOI: 10.52363/2414-5866-2024-2-51

УДК: 351.82:001.895(477)

Єгоров М. І. здобувач НУЦЗ України

ORCID: 0009-0000-3243-6106

Yegorov M. PhD candidate at NUCP Ukraine

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ КООРДИНАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

ORGANIZATIONAL AND LEGAL MECHANISMS FOR COORDINATING STATE INNOVATION POLICY IN UKRAINE

Постановка проблеми полягає у необхідності аналізу системних недоліків організаційно-правового забезпечення координації інноваційної політики в Україні, що проявляються у дублюванні повноважень різних органів публічної влади, відсутності чітких механізмів горизонтальної та вертикальної взаємодії між міністерствами, відомствами та місцевими органами влади. В умовах воєнного стану та подальшої євроінтеграції питання ефективної координації інноваційного розвитку набуває критичного значення для забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. Метою роботи є дослідження організаційно-правових механізмів координації державної інноваційної політики в Україні, виявлення прогалів у розподілі повноважень між органами публічної влади різних рівнів та розроблення рекомендацій щодо їх удосконалення з урахуванням європейського досвіду. Основна частина роботи містить аналіз нормативно-правової бази координації інноваційної діяльності, дослідження розподілу повноважень між Міністерством освіти і науки, Міністерством економіки, Міністерством цифрової трансформації та іншими центральними органами виконавчої влади, визначення проблемних аспектів міжвідомчої взаємодії та зіставлення української моделі з польським досвідом координації інноваційних процесів. Висновки дослідження свідчать про необхідність удосконалення інституційної архітектури координації інноваційної політики шляхом чіткого розмежування компетенцій між органами влади, створення дієвих міжвідомчих координаційних платформ та імплементації успішних європейських практик з адаптацією до українських реалій.

Ключові слова: *державна інноваційна політика, координація, організаційно-правові механізми, органи публічної влади, міжвідомча взаємодія, дублювання повноважень, горизонтальна координація, вертикальна координація, національна інноваційна екосистема, інституційні конфлікти, нормативно-правове забезпечення, європейська інтеграція.*

455

ISSN 2414-5858 (Print)

ISSN 2414-5866 (Online)

Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

The problem statement lies in the need to analyze systemic shortcomings in the organizational and legal support for coordinating innovation policy in Ukraine, which are manifested in the duplication of powers among various public authorities and the absence of clear mechanisms for horizontal and vertical interaction between ministries, departments, and local government bodies. Under conditions of martial law and further European integration, the issue of effective coordination of innovation development acquires critical importance for ensuring the competitiveness of the national economy. The aim of the work is to study the organizational and legal mechanisms for coordinating state innovation policy in Ukraine, identify gaps in the distribution of powers between public authorities at different levels, and develop recommendations for their improvement, taking into account European experience. The main part of the work contains an analysis of the regulatory framework for coordinating innovation activity, a study of the distribution of powers between the Ministry of Education and Science, the Ministry of Economy, the Ministry of Digital Transformation, and other central executive bodies, identification of problematic aspects of interagency interaction, and comparison of the Ukrainian model with Polish experience in coordinating innovation processes. The research conclusions indicate the need to improve the institutional architecture of innovation policy coordination through clear delineation of competencies between government bodies, creation of effective interagency coordination platforms, and implementation of successful European practices with adaptation to Ukrainian realities.

Keywords: *state innovation policy, coordination, organizational and legal mechanisms, public authorities, interagency cooperation, duplication of powers, horizontal coordination, vertical coordination, national innovation ecosystem, institutional conflicts, regulatory framework, European integration.*

Постановка проблеми. Проблематика координації державної інноваційної політики в Україні набула особливої гостроти після початку повномасштабної збройної агресії у лютому 2022 року, коли виникла потреба в швидкій адаптації інноваційних механізмів до умов воєнного стану та орієнтації наукових досліджень на потреби сфери національної безпеки і оборони. Законом України від 2024 року було доповнено переліки пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності спеціальним напрямом, що відповідає потребам оборонного сектору, який залишатиметься актуальним до припинення воєнного стану та протягом року після його завершення. Ці зміни поставили перед системою державного управління нові вимоги щодо оперативності прийняття рішень та ефективності міжвідомчої взаємодії. Водночас тривають процеси реформування інституційної архітектури управління інноваційною сферою, зокрема передбачається створення Агенції інновацій при Міністерстві цифрової трансформації України, схвалено Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Проте реалізація цих ініціатив стикається з численними організаційно-правовими перешкодами,

що пов'язані з недосконалістю механізмів координації між органами публічної влади на національному та регіональному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організаційно-правового забезпечення координації державної інноваційної політики залишаються предметом активних наукових дискусій протягом останніх років. Дослідження Ю.В. Георгієвського присвячені законодавчому регулюванню пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та проблемам узгодження процесу формування пріоритетів з ключовими стратегічними орієнтирами Європейського Союзу [1]. Т. М. Сорочан аналізує роль наукових парків в інноваційній інфраструктурі та необхідність поліпшення координації на рівні формулювання і реалізації політики у сфері інновацій [2]. Л.В. Лебедева акцентує увагу на недоліках і протиріччях сучасної інноваційної політики держави, зокрема на проблемах відсутності ефективного виконання функцій державними установами, що мають сприяти інноваційній діяльності [3]. Важливим напрямом наукового пошуку стало вивчення правових механізмів забезпечення інноваційного розвитку, що знайшло відображення у монографії за редакцією С.В. Глібка та О.В. Розгон, де розглядаються питання адаптації українського законодавства до норм Європейського Союзу [4]. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю системного аналізу організаційно-правових механізмів координації в контексті нових викликів, пов'язаних із воєнним станом та процесами євроатлантичної інтеграції України, що потребує переосмислення підходів до управління інноваційною сферою.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження організаційно-правових механізмів координації державної інноваційної політики в Україні, виявлення системних недоліків у розподілі повноважень між органами публічної влади та обґрунтування шляхів удосконалення координаційної взаємодії з урахуванням європейського досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна система організаційно-правового забезпечення інноваційної політики в Україні характеризується множинністю суб'єктів, які мають повноваження у цій сфері, що створює складну мережу взаємозв'язків та потенційних конфліктів компетенції. На національному рівні формування та реалізація інноваційної політики є компетенцією Верховної Ради України, що визначає законодавчі засади інноваційної діяльності, Кабінету Міністрів України, який здійснює загальну координацію діяльності органів виконавчої влади, та профільних міністерств. До органів виконавчої влади, що мають безпосередні повноваження у сфері інновацій, належать Міністерство освіти і науки України, на яке покладено відповідальність за формування державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності, Міністерство економіки України, що відповідає за реалізацію політики у сфері інноваційної діяльності та трансферу технологій, Міністерство цифрової трансформації України, яке курує питання цифрових інновацій та створення стартап-екосистеми, а також галузеві міністерства, зокрема Міністерство оборони та Міністерство охорони здоров'я, що реалізують інноваційну

політику у відповідних секторах. Така багатосуб'єктність вимагає чітких механізмів розмежування компетенцій та координації діяльності, проте наявне нормативно-правове забезпечення не завжди забезпечує однозначність у розподілі повноважень між цими органами.

Теоретичним підґрунтям дослідження організаційно-правових механізмів координації інноваційної політики є концепція державного управління інноваційним розвитком, що розглядає інноваційну політику як цілеспрямовану та скоординовану діяльність органів державної влади різних рівнів щодо впровадження комплексу заходів, спрямованих на створення сприятливих інституційних, правових та економічних умов для здійснення інноваційної діяльності. У науковій літературі державну інноваційну політику визначають як систему заходів органів держави, метою якої є створення умов для розвитку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення конкурентоспроможності національної наукоємної продукції, розроблення та удосконалення нормативно-правової бази і розвиток інноваційного середовища. Ключовим елементом ефективної реалізації державної інноваційної політики є координація, що передбачає узгодження дій різних органів публічної влади для досягнення спільних цілей інноваційного розвитку. Координація може здійснюватися на горизонтальному рівні, що передбачає взаємодію між міністерствами та відомствами, які мають рівний статус у системі органів виконавчої влади, та на вертикальному рівні, що охоплює взаємодію між центральними органами виконавчої влади, обласними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування. Особливого значення набуває також міжгалузєва координація, оскільки інноваційні процеси за своєю природою є міждисциплінарними та потребують інтеграції зусиль різних секторів економіки і суспільства.

Методологічний інструментарій дослідження координаційних механізмів базується на системному підході, що дозволяє розглядати інноваційну політику як складну систему взаємопов'язаних елементів, функціонування якої залежить від ефективності координації між її складовими. Інституційний аналіз дає змогу виявити формальні та неформальні правила, що регулюють взаємодію органів публічної влади у сфері інновацій, а також ідентифікувати інституційні конфлікти та прогалини у нормативно-правовому забезпеченні. Компаративний метод застосовується для зіставлення української моделі координації інноваційної політики з успішними європейськими практиками, зокрема польським досвідом, що є особливо релевантним з огляду на схожість історичного контексту та викликів трансформаційного періоду. Польща, яка успішно пройшла шлях від планової до ринкової економіки та інтегрувалася до Європейського Союзу, демонструє цікаві підходи до організації координації інноваційної діяльності, що можуть бути адаптовані в українських умовах з урахуванням національної специфіки.

Нормативно-правову основу координації інноваційної політики в Україні становлять Конституція України, що гарантує громадянам свободу

наукової і технічної творчості та встановлює конституційний обов'язок держави сприяти розвитку науки, базові закони у сфері інноваційної діяльності, зокрема Закон України про інноваційну діяльність, Закон України про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки, Закон України про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні, а також численні підзаконні акти, що деталізують механізми реалізації державної політики у цій сфері. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України у 2019 році, визначає довгострокову інноваційну візію, принципи і цінності, ключові напрями інноваційного розвитку та цільові індикатори, проте її реалізація потребує ефективних координаційних механізмів між усіма учасниками національної інноваційної екосистеми. План заходів з реалізації Стратегії на 2021-2023 роки передбачав створення нової інституційної структури управління інноваційною сферою, проте багато запланованих заходів не було реалізовано у повному обсязі через об'єктивні обставини, пов'язані з військовою агресією. У грудні 2024 року було схвалено Стратегію цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року, що підкреслює важливість цифрової трансформації інноваційних процесів та необхідність координації між традиційними та цифровими аспектами інноваційної політики.

Аналіз розподілу повноважень між органами виконавчої влади у сфері інноваційної політики виявляє низку системних проблем, що ускладнюють ефективну координацію. Міністерство освіти і науки України відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності, визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, організацію фундаментальних та прикладних досліджень. Водночас Міністерство економіки України реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, трансферу технологій, державної реєстрації інноваційних проектів та ведення Державного реєстру інноваційних проектів. Таке розмежування функцій між науковою та інноваційною складовими створює потенційний розрив між генерацією наукових знань та їх комерціалізацією, оскільки координація між двома міністерствами не завжди є достатньо ефективною. Міністерство цифрової трансформації України, створене у 2019 році, отримало повноваження у сфері розвитку цифрових технологій та стартап-екосистеми, що додало ще один вимір до системи координації інноваційної політики. Згідно з проектом нової Стратегії інноваційної діяльності саме при Мінцифри передбачається створення Агенції інновацій, що має стати ключовим координаційним центром національної інноваційної екосистеми, проте станом на кінець 2024 року цей орган ще не було створено, що свідчить про складнощі у реалізації інституційних реформ.

Проблема дублювання функцій між різними органами виконавчої влади проявляється у кількох аспектах. По-перше, функції щодо підтримки інноваційної діяльності розпорошені між різними міністерствами без чіткого розмежування сфер відповідальності, що призводить до ситуацій,

коли одні й ті самі питання розглядаються паралельно кількома відомствами або, навпаки, залишаються поза увагою через невизначеність відповідальності. По-друге, консультативно-дорадчі органи у сфері інноваційної діяльності створюються при різних міністерствах, що веде до їх надмірної кількості та низької ефективності функціонування, оскільки відсутня єдина платформа для узгодження позицій та вироблення спільних рішень [5]. По-третє, система фінансової підтримки інноваційних проектів передбачає участь різних державних установ та фондів, проте механізми координації між ними залишаються недостатньо розробленими, що ускладнює доступ підприємців та науковців до необхідних ресурсів. Досвід функціонування раніше створеного Державного інноваційного фонду України, який було ліквідовано у 2000 році, засвідчив неефективність фрагментованого підходу до фінансування інновацій без належної координації між усіма учасниками процесу.

Горизонтальна координація між міністерствами та відомствами на національному рівні здійснюється переважно через механізм узгодження проектів нормативно-правових актів, участь представників різних органів влади у робочих групах та комісіях, а також через діяльність міжвідомчих координаційних рад. Проте ці механізми часто виявляються недостатньо дієвими через відсутність чітких процедур прийняття рішень та механізмів вирішення конфліктів між відомствами, коли виникають розбіжності у баченні пріоритетів інноваційного розвитку. Відсутність єдиного органу, який би мав повноваження координувати діяльність усіх учасників формування та реалізації інноваційної політики, призводить до того, що окремі ініціативи реалізуються ізольовано одна від одної, без належного врахування їх взаємного впливу та можливостей синергії. Ситуацію ускладнює також той факт, що у різні періоди повноваження у сфері інновацій переходили від одного органу виконавчої влади до іншого, що не сприяло формуванню стабільної інституційної пам'яті та накопиченню управлінської експертизи. Раніше існувало Державне агентство України з інвестицій та інновацій, до основних завдань якого належала координація роботи центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності, проте це агентство було реорганізовано, і його функції розподілені між різними міністерствами [6].

Вертикальна координація між центральними органами виконавчої влади та регіональним рівнем також стикається з численними викликами. Обласні державні адміністрації та органи місцевого самоврядування мають обмежені повноваження у сфері інноваційної політики, що зумовлено високим рівнем централізації управління інноваційними процесами. Регіональні стратегії розвитку часто не узгоджені з національними пріоритетами інноваційної діяльності, що призводить до неефективного використання обмежених ресурсів та втрати можливостей для розвитку регіональних інноваційних екосистем. Центри науково-технічної та економічної інформації, що функціонують в областях, формально мають координувати діяльність у регіонах з питань трансферу технологій,

інноваційної діяльності та інтелектуальної власності, проте їхні повноваження є радше консультативними, ніж координаційними, і вони не мають достатніх ресурсів для ефективного виконання своїх функцій. Реформа децентралізації, що проводилася в Україні протягом останніх років, передбачала передачу значних повноважень на місцевий рівень, проте сфера інноваційної політики залишилася значною мірою поза межами цих процесів, що створює дисбаланс між загальною логікою реформи державного управління та специфікою регулювання інноваційної діяльності.

Інституційні конфлікти у сфері координації інноваційної політики виникають не лише через невизначеність розподілу повноважень, але й через різні підходи до розуміння пріоритетів та механізмів підтримки інновацій. Міністерства часто керуються галузевою логікою, орієнтуючись передусім на розвиток інновацій у відповідних секторах економіки, що утруднює формування цілісної міжгалузевої інноваційної політики. Наприклад, Міністерство оборони зацікавлене у розвитку оборонних технологій та подвійного призначення, Міністерство охорони здоров'я підтримує медичні інновації, Міністерство аграрної політики та продовольства фокусується на агротехнологіях, проте відсутність ефективної координації між цими напрямками призводить до того, що потенційні можливості трансферу технологій між галузями залишаються нереалізованими. Конфлікти можуть виникати також на рівні розподілу бюджетних ресурсів, коли різні міністерства конкурують за обмежене фінансування інноваційних проектів, а відсутність прозорих критеріїв пріоритизації ускладнює прийняття обґрунтованих рішень. Механізми вирішення таких конфліктів в українській практиці є недостатньо розвиненими, оскільки відсутні чіткі процедури арбітражу та медіації між органами виконавчої влади у спірних питаннях інноваційної політики.

Польський досвід координації інноваційної політики демонструє альтернативні підходи до вирішення багатьох проблем, з якими стикається Україна. У Польщі функціонує більш централізована модель управління інноваційною сферою, де ключову роль відіграє Міністерство розвитку та технологій, що об'єднує повноваження у сфері економічного розвитку, інновацій та цифрової трансформації. Така інституційна конфігурація дозволяє уникнути фрагментації повноважень та забезпечити більш послідовну реалізацію інноваційної політики. Польща розробила Стратегію інновацій та ефективності економіки під назвою «Динамічна Польща 2020», а також спеціалізовані стратегічні документи, зокрема Політику розвитку штучного інтелекту на 2019-2027 роки, які чітко визначають пріоритети, розподіл відповідальності та механізми координації між різними учасниками інноваційного процесу [9]. Важливою особливістю польської моделі є створення спеціалізованих агенцій, що займаються операційною підтримкою інновацій, таких як Польська агенція розвитку підприємництва, яка координує різноманітні програми підтримки інноваційної діяльності та забезпечує зв'язок між національним та регіональним рівнями. На

регіональному рівні у Польщі функціонують воєводські центри інновацій, що мають чіткі повноваження та ресурси для розвитку регіональних інноваційних екосистем у координації з національною політикою.

Порівняльний аналіз української та польської моделей координації інноваційної політики виявляє як спільні виклики, так і принципові відмінності у підходах до їх вирішення. Обидві країни стикаються з необхідністю подолання спадщини радянської системи управління наукою та інноваціями, що характеризувалася високим рівнем централізації та відірваністю наукових досліджень від практичних потреб економіки. Проте Польща розпочала реформування системи управління інноваціями значно раніше та послідовніше, що дозволило їй створити більш інтегровану інституційну архітектуру. Ключовою відмінністю є рівень координації між науковою та інноваційною політикою, де польська модель забезпечує тісніший зв'язок між цими двома напрямками через об'єднання відповідних функцій в рамках одного міністерства або через створення ефективних координаційних платформ. Україна може адаптувати цей досвід через створення міжвідомчої координаційної ради з інноваційної політики при Кабінеті Міністрів України, яка б мала повноваження щодо узгодження дій різних міністерств, вирішення конфліктів компетенції та моніторингу реалізації стратегічних документів у сфері інновацій. Важливим елементом такої адаптації має стати також посилення ролі регіонального рівня через надання більш широких повноважень місцевим органам влади у формуванні регіональних інноваційних стратегій при забезпеченні їх узгодженості з національними пріоритетами.

Прогалини у нормативно-правовому забезпеченні координації інноваційної політики проявляються на кількох рівнях. По-перше, базові закони у сфері інноваційної діяльності не містять чітких положень щодо механізмів координації між різними органами публічної влади, обмежуючись загальними формулюваннями про необхідність взаємодії та співпраці. По-друге, відсутні спеціальні нормативно-правові акти, що регулювали б процедури узгодження інноваційних стратегій та програм між різними рівнями управління та між різними галузевими напрямками. По-третє, система показників та індикаторів оцінки ефективності інноваційної політики не передбачає оцінювання якості координації між органами влади, що не створює стимулів для покращення міжвідомчої взаємодії.

Виклики воєнного стану створили нові вимоги до системи координації інноваційної політики, що пов'язані з необхідністю швидкого реагування на потреби оборонного сектору та забезпечення безперервності інноваційних процесів в умовах обмежених ресурсів. Внесення змін до законодавства про пріоритетні напрями наукової та інноваційної діяльності, що передбачили додавання спеціального напрямку для забезпечення потреб національної безпеки та оборони, продемонструвало можливість швидкої адаптації нормативно-правової бази до нових реалій. Проте реалізація цих змін потребує ефективної координації між цивільними міністерствами та силовими відомствами, що стикається з додатковими викликами,

пов'язаними з необхідністю збереження конфіденційності інформації про оборонні розробки при одночасному забезпеченні можливостей для їх комерціалізації та трансферу технологій подвійного призначення у цивільний сектор. Досвід останніх років показав, що неформальні механізми координації, що базуються на особистих зв'язках та ініціативі окремих посадових осіб, можуть бути ефективними у короткостроковій перспективі, проте для довгострокового успіху необхідна інституціалізація координаційних процесів через створення формальних платформ взаємодії та чітких процедур прийняття рішень.

Перспективи вдосконалення координації інноваційної політики в Україні пов'язані з комплексом інституційних, правових та організаційних змін. Створення Агенції інновацій як центрального координаційного органу національної інноваційної екосистеми може стати важливим кроком у напрямку подолання фрагментації системи управління, проте успіх цієї ініціативи залежатиме від чіткого визначення повноважень Агенції та її взаємодії з міністерствами. Розроблення та затвердження Плану заходів з реалізації оновленої Стратегії інноваційної діяльності має передбачати конкретні механізми координації, відповідальних виконавців та терміни реалізації кожного заходу з обов'язковим моніторингом та оцінкою досягнутих результатів. Важливим напрямом є також створення цифрових платформ для координації інноваційної діяльності, що дозволить забезпечити прозорість процесів, спростити обмін інформацією між різними учасниками та покращити доступ підприємців і науковців до інструментів державної підтримки інновацій. Імплементация успішних європейських практик має відбуватися не через механічне копіювання інституційних моделей, а через адаптацію принципів ефективною координації до специфіки української системи державного управління з урахуванням процесів децентралізації, реформи державної служби та євроінтеграції.

Висновки. Проведене дослідження організаційно-правових механізмів координації державної інноваційної політики в Україні дозволяє сформулювати низку важливих висновків. Сучасна система координації інноваційної діяльності характеризується значною фрагментацією повноважень між різними органами виконавчої влади, що призводить до дублювання функцій, неефективного використання обмежених ресурсів та ускладнення доступу суб'єктів інноваційної діяльності до механізмів державної підтримки. Розподіл відповідальності за наукову політику, інноваційну діяльність та цифрову трансформацію між Міністерством освіти і науки, Міністерством економіки та Міністерством цифрової трансформації без створення ефективних координаційних платформ створює розриви у ланцюзі від генерації наукових знань до їх комерціалізації та впровадження у виробництво. Нормативно-правова база координації інноваційної політики містить суттєві прогалини, зокрема відсутні чіткі процедури узгодження дій різних міністерств, механізми вирішення конфліктів компетенції та інструменти забезпечення узгодженості національних та регіональних інноваційних стратегій. Горизонтальна координація між міністерствами та відомствами здійснюється переважно через неформальні механізми або через

узгодження проектів нормативно-правових актів, що не забезпечує системності та передбачуваності у формуванні інноваційної політики.

Вертикальна координація між центральним та регіональним рівнями залишається недостатньо розвинутою через високий рівень централізації управління інноваційними процесами та обмеженість повноважень місцевих органів влади у цій сфері, що не відповідає загальній логіці реформи децентралізації та не дозволяє ефективно використовувати потенціал регіональних інноваційних екосистем. Порівняльний аналіз української та польської моделей координації інноваційної політики виявив переваги більш централізованого підходу до об'єднання повноважень у сфері економічного розвитку, інновацій та технологій в рамках одного міністерства або через створення спеціалізованих агенцій з чітко визначеними координаційними функціями. Польський досвід демонструє важливість створення ефективних зв'язків між національним та регіональним рівнями через систему воєводських центрів інновацій та операційних агенцій підтримки підприємництва, що може бути адаптоване в українських умовах з урахуванням специфіки національної системи державного управління. Виклики воєнного стану актуалізували потребу в оперативній координації між цивільними та оборонними відомствами у сфері інновацій, що вимагає створення спеціальних механізмів взаємодії для забезпечення балансу між потребами національної безпеки та можливостями комерціалізації технологій подвійного призначення.

Для вдосконалення системи координації інноваційної політики в Україні доцільно реалізувати комплекс заходів, що включають створення міжвідомчої координаційної ради з інноваційної політики при Кабінеті Міністрів України з повноваженнями щодо узгодження стратегічних документів та вирішення конфліктів між міністерствами, прискорення процесу створення Агенції інновацій як операційного координаційного центру національної інноваційної екосистеми з чітким визначенням її повноважень та взаємодії з міністерствами, удосконалення нормативно-правової бази через прийняття спеціального закону або підзаконних актів, що регулюють процедури координації у сфері інновацій, посилення регіонального виміру інноваційної політики через надання більш широких повноважень місцевим органам влади при забезпеченні узгодженості регіональних стратегій з національними пріоритетами, а також створення цифрових платформ для забезпечення прозорості координаційних процесів та спрощення взаємодії між усіма учасниками національної інноваційної екосистеми. Реалізація цих заходів з урахуванням успішного європейського досвіду та української специфіки дозволить підвищити ефективність державної інноваційної політики та створити передумови для прискореного інноваційного розвитку в умовах повоєнної відбудови та євроінтеграції України.

Список використаних джерел:

1. Георгієвський Ю.В. Законодавче регулювання пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні. Господарське право і процес. 2021. № 2. С. 42-48. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/2/9.pdf>.

2. Сорочан Т. М. Освітній технопарк: інновації для якості освіти. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. 4 (1). URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/287/350>.
3. Лебедева Л.В. Сучасна інноваційна політика держави в Україні: проблеми та перспективи реформування. Ефективна економіка. 2014. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>
4. Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: монографія / за ред. С.В. Глібка, О.В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2022. 290 с. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/monografiya_lyutij2023_compressed.pdf
5. Про стан державного регулювання і управління у сфері розвитку, правової охорони і захисту інтелектуальної власності та інноваційної діяльності в Україні. Верховна Рада України. URL: <https://kno.rada.gov.ua/print/73008.html>
6. Правове забезпечення інноваційного розвитку в Україні. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_13958
7. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Проект. URL: https://winwin.gov.ua/assets/files/Проект_інноваційної_стратегії.pdf

References:

1. Georgievskii Yu.V. Zakonodavche reguluvannya prioritetnikh napryamiv innovatsiinoї diyalnosti v Ukraїni. Gospodarske pravo i protses. 2021. № 2. S. 42-48. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/2/9.pdf>.
2. Sorochan T. M. Osvitnii tekhnopark: innovatsiї dlya yakosti osviti. Visnik Natsionalnoї akademii pedagogichnikh nauk Ukraїni. 2022. 4 (1). URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/287/350>.
3. Lebedeva L.V. Suchasna innovatsiina politika derzhavi v Ukraїni: problemi ta perspektivi reformuvannya. Yefektivna yekonomika. 2014. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>
4. Pravove zabezpechennya innovatsiinogo protsesu v umovakh adaptatsii zakonodavstva Ukraїni do zakonodavstva Evropeiskogo Soyuzu: monografiya / za red. S.V. Glibka, O.V. Rozgon. Kharkiv: NDI prav. zabezp. innovats. rozvitku NAPrN Ukraїni, 2022. 290 s. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/monografiya_lyutij2023_compressed.pdf
5. Pro stan derzhavnogo reguluvannya i upravlinnya u sferi rozvitku, pravovoї okhoroni i zakhistu intelektualnoї vlasnosti ta innovatsiinoї diyalnosti v Ukraїni. Verkhovna Rada Ukraїni. URL: <https://kno.rada.gov.ua/print/73008.html>
6. Pravove zabezpechennya innovatsiinogo rozvitku v Ukraїni. Ministerstvo yustitsii Ukraїni. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_13958
7. Strategiya rozvitku sferi innovatsiinoї diyalnosti na period do 2030 roku. Proekt. URL: https://winwin.gov.ua/assets/files/Proekt_innovatsiinoї_strategii.pdf